

باز زنده سازی مسیر تاریخی شهر کرج به روش برنامه ریزی ارزش

رضا خالقی

دانشجوی کارشناسی ارشد شهرسازی - دانشگاه هنر اصفهان

r.khaleghi85@gmail.com

واژه های کلیدی : برنامه ریزی ارزش - مهندسی ارزش - برنامه ریزی شهری و منطقه ای - باز زنده سازی - بافت تاریخی - کرج

امروزه طرح های مختلف شهرسازی به منظور ارتقای کیفیت زندگی در قالب بهسازی، نوسازی، بازسازی، مرمت، احیا و باززنده سازی توسط ارگان های ذیربط در شهرهای مختلف تهیه گشته و می شود. نکته مهم نیازسنجی صحیح و تفکر جامع در تهیه ی چنین طرح هایست. شهر محل اجتماع گونه های مختلف علایق، سلايق و فعالیت هاست که هر یک انتظارات و مطالباتی را پیگیری می کنند. هر توسعه و ارتقای کیفیت محیط شهری به طور مستقیم بر توسعه اقتصادی - اجتماعی شهر و در نتیجه کشور اثر گذار است. لذا لزوم به کارگیری روش سیستمی حل مسئله و استفاده از آرا و نظرات مختلف در تهیه طرح ها منجر به حداکثر انطباق پروژه ها با اهداف کلان طرح گشته، به نیازهای ضروری و نه عادت ها، پاسخ می دهد. پروژه ی "باز زنده سازی مسیر تاریخی کرج" از سوی شهرداری کرج در فاز یک خود، محدوده کاروانسرای شاه عباسی و امامزاده حسن(ع) را هدف قرار داده است. این پروژه از سوی نگارنده جهت پیاده سازی متدولوژی ارزش انتخاب گردید.

معرفی طرح

مسیر تاریخی کرج از پل قدیم که ورودی شهر محسوب می شده آغاز گردیده با عبور از خیابان دانشکده به کاروانسرای شاه عباسی می رسد. مقصد این مسیر کاخ سلیمانیه از تفرجگاه های فتحلیشاه قاجار بوده است. هم اکنون بقایای کاخ سلیمانیه داخل محوطه پردیس کشاورزی دانشگاه تهران واقع گشته و از دسترس عموم به دور است. بنای دیگری که در این مسیر بعد از کاروانسرا قرار گرفته مقبره ی متبرکه ی امامزاده حسن(ع) است. در فاز یک این پروژه محدوده کاروانسرای شاه عباسی تا امامزاده حسن (ع) جهت مطالعه انتخاب شده است (تصویر شماره ۱). این مرکز تاریخی - فرهنگی در قلب شهر واقع گردیده، علیرغم برخورداری از پتانسیل های بالا دچار رکود و رخوت گردیده است. هدف کلان این طرح هویت بخشی به محل و در نتیجه شهر از طریق ارتقای محدوده است. موارد زیر به عنوان سایر اهداف این طرح مطرح هستند:

- ۱- حفاظت از هویت تاریخی - فرهنگی آثار باستانی
- ۲- شناخت ارزش های فرهنگی نهفته در کالبد بافت تاریخی و ارائه طریق به منظور احیای آنها
- ۳- ترویج هویت فرهنگی در مقیاس ملی و توجه ویژه به آن در طرح ریزی شهری
- ۴- ایجاد شرایط مناسب در حد ظرفیت بافت و آثار تاریخی جهت پذیرش عملکرد های مسکونی، فرهنگی، خدماتی و گردشگری
- ۵- احیای آثار بارزش تاریخی - فرهنگی در جهت بهره گیری از جاذبه های گردشگری از طریق واگذاری عملکرد مناسب دیگر به آن
- ۶- مشارکت مردم در مرمت و حفظ آثار تاریخی